

IBRÁNY VÁROS ÖNKORMÁNYZAT
SZOCIÁLIS
SZOLGÁLTATÁSTERVEZÉSI KONCEPCIÓJÁNAK
FELÜLVIZSGÁLATA
2023

Elfogadta:

Ibrány Város Önkormányzat Képviselő-testülete

262/2023. (XI.27.) KT. számú határozatával

BEVEZETÉS

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló **1993. évi III. törvény 92. § (3) bekezdése** alapján a legalább kétezer lakosú települési önkormányzat a településen, fővárosban élő szociálisan rászorult személyek részére biztosítandó szolgáltatási feladatok meghatározása érdekében szolgáltatástervezési koncepciót készít.

Amennyiben a települések egyes szociális feladataikat társulás keretében látják el, e szolgáltatások tekintetében a szolgáltatástervezési koncepciót a társulás készíti el. A szolgáltatástervezési koncepció tartalmát az önkormányzat, illetve a társulás két évente felülvizsgálja és aktualizálja.

A koncepció tartalmazza különösen:

- a) a lakosság szám alakulását, a korösszetételt, a szolgáltatások iránti igényeket,
- b) az ellátási kötelezettség teljesítésének helyzetét, az ütemtervet a szolgáltatások biztosításáról,
- c) a szolgáltatások működtetési, finanszírozási, fejlesztési feladatait, az esetleges együttműködés kereteit,
- d) az egyes ellátotti csoportok (idősek, fogyatékos személyek, hajléktalan személyek, pszichiátriai betegek, szenvedélybetegek) sajátosságaihoz kapcsolódóan a speciális ellátási formák, szolgáltatások biztosításának szükségességét.

A szociális gondoskodás feladata, hogy feltárja a társadalmunkban tipikus, de egyénileg jelentkező élethelyzeteket és a jogszabály által biztosított keretek között olyan megoldást, illetve segítséget találjon, ami megnyugtatóan rendezi a felmerült problémát, s nem sérti az egyén szabadságát, személyiségi jogait. A középpontban a támogatásra szoruló egyének és családok állnak.

A szolgáltatástervezési koncepció célja a szociálisan rászorult személyek részére biztosítandó szolgáltatási feladatok meghatározása és a biztosított ellátási formák megszervezése.

A Koncepció feladata, hogy

- felhívja a figyelmet a városban működő szociális ellátórendszer hiányosságaira,
- biztosítson információt fejlesztési koncepciók, programok, pályázatok kidolgozásához,
- segítse információkkal a döntéshozókat, adjon kellő alapot a szociális szolgáltatások fejlesztésének rövidtávú programjaihoz,
- információ biztosítása a különböző szolgáltatást igénylők részére, illetve a szolgáltató intézmények, szervezetek számára,

A felülvizsgálat célja a koncepcióban vállalt feladatok időarányos végrehajtásának bemutatása, valamint a változó gazdasági, jogszabályi háttér és az időközben jelentkező helyi igények összehangolása. A koncepciót és felülvizsgálatát az elfogadás előtt véleményeztetni kell a Szociálpolitikai Kerekasztallal (a települési támogatásokról és egyes szociális ellátásokról szóló 12/2021 (VI. 22.) önkormányzati rendelet 29.§ (2) bekezdése). A koncepciót a Képviselő-testület fogadja el, lehetőleg a kialakított vélemények figyelembe vételével és két évente vizsgálja felül, aktualizálja.

Ibrány Város Önkormányzatának Képviselő-testülete a Szociális Szolgáltatástervezési Konceptióját (továbbiakban: Konceptió) a 222/2004. (XII.21.) KT. számú határozatával elfogadta, majd azt a jogszabályi előírásoknak megfelelően két évente felülvizsgálta (a felülvizsgálatot a 190/2006 (XII.19.) KT.sz., a 169/2008 (XI.04.) KT. sz. határozatával hagyta jóvá). A képviselő-testület a felülvizsgált szociális szolgáltatásszervezési koncepcióját a fogyatékosok nappali ellátására, s családi napközi hálózat kialakítására irányuló pályázattal összefüggésben a 165/2009. (X.27.)KT.sz. határozatával módosította.

Ezt követően két évente került sor a felülvizsgálatra. Az utolsó felülvizsgálat ideje 2019. év volt, mikor is a képviselő-testület a 228/2019.(XII. 20.) KT.sz. határozatával hagyta jóvá a felülvizsgálatot. A következő, két éves felülvizsgálatra 2021 évben kell hogy sor kerüljön, ezen kötelezettségének tesz eleget a képviselő-testület jelen dokumentáció elkészítésével.

A Szociális Szolgáltatástervezési Konceptió 2004-ben elfogadott alapértékei, fő céljai nem változtak. Ibrány Város Önkormányzatának feladata a város lakossága szociális biztonságának megteremtése és megőrzése érdekében továbbra is feltárni a társadalmilag tipikus, de egyénileg jelentkező élethelyzeteket, és az időközben bekövetkező demográfiai, jogszabályi változásokra is tekintettel azokra - a jog által biztosított keretek között - reagálni. Éppen ezért nagyon fontos azoknak az eszközöknek a biztosítása, melyekkel a felmerülő problémák a leghatékonyabban kezelhetők, úgy, hogy az egyén szabadságát és személyiségi jogait tiszteletben tartsa, ugyanakkor a közösség védelme is megvalósuljon.

A Szociális Szolgáltatástervezési Konceptió, annak felülvizsgálata sok közös kapcsolódási pontot mutat a 2013 évben 5 évre megalkotott és szintén két évente (legutóbb 2020-ban) felülvizsgálatra, áttekintésre kerülő Helyi Esélyegyenlőségi Programmal. Mindkét dokumentum célja, hogy a helyi szinten tapasztalható problémák feltárásával a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok felzárkóztatását segítse elő

A koncepció felülvizsgálatához felhasznált adatok:

- Ibrány Város és Térsége Gyermekjóléti Szolgálat és Családsegítő Szolgálat intézményvezetőjétől,
- Nyírségi Református Egyházmegye Idősek Otthona intézményvezetőjétől,
- Szalmaszál Fogyatékos Embereket Segítő Szolgálat intézményvezetőjétől
- Központi Statisztikai Hivatal által közzétett adatokból,
- Országos Területfejlesztési és Területrendezési Információs Rendszer által közzétett adatokból,
- Ibrány Város Önkormányzatától,
- valamint a helyi szociális és gyermekvédelmi statisztikákból származnak.

II. JOGSZABÁLYI HÁTTER VALAMINT AZ ELLÁTÁSOK VÁLTOZÁSA

A koncepció létrejötte óta ugyan több alkalommal módosult a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (a továbbiakban: Szt), az önkormányzati hatáskör tekintetében a szociális igazgatás területén változások már nem következtek be. Az ún. állami és az önkormányzati hatósági jogkörök 2015. márciusában bekövetkezett nagyarányú hatáskör rendezését követően, melynek során a járási hivatalok hatáskörébe került a rendszeres pénzellátások jelentős része: foglalkoztatást helyettesítő támogatás, rendszeres szociális segély, időskorúak járadéka, ápolási díj, közgyógyellátás, stb. és megszüntetésre került a lakásfenntartási támogatás, már nem történt az önkormányzati hatáskört érintően változás.

Ibrány Város Önkormányzata által alapított és folyósított helyi települési támogatásokat a települési támogatásokról és egyes szociális ellátásokról szóló 8/2015.(II.27.) önkormányzati rendelet szabályozta 2015. március 1 napjától. Ekkor megállapításra került, s jelenleg is biztosított az arra jogosultak számára az alábbi települési támogatási forma:

- lakásfenntartási kiadások támogatás-fűtési támogatás
- rendkívüli települési támogatás
- temetési költségekhez biztosított rendkívüli települési támogatás
- gyógyszer-támogatás
- köztemetés

Ezen rendelet 2019 évben került ismételt jelentősebb módosításra a 13/2019 (VII.09.) önkormányzati rendelettel, ami az önkormányzat által nyújtandó települési támogatások körét az alábbiakkal bővítette ki:

- 1) gyermekek és felsőfokú oktatási intézmény nappali tagozatán tanuló fiatal felnőttek tanév kezdési támogatása
- 2) időskorúak eseti támogatása (eseti jelleggel)
- 3) fiatalok lakhatási feltételei megteremtéséhez kapcsolódó lakásépítési, lakásvásárlási támogatás

A rendeletet a 2020. szeptemberi ülésén is módosította a képviselő-testület a 22/2020 (IX.29.) önkormányzati rendeletével, mikor is a támogatásra jogosultság feltételeinél megemelte az egy főre eső jövedelemhatárt, s megemelte az adható támogatási összeghatárt és bevezette az ikerszülés esetén a gyermek gondozásához nyújtott anyagi támogatást is.

2020 októberében ismét szükségessé vált a rendeletmódosítás, mert a szeptemberi ülésen felmerült, hogy rendszeres támogatást lenne indokolt adni azoknak az ibrányi családoknak, akik fogyatékos, ápolásra gondozásra szoruló hozzátartozóikról gondoskodnak nap, mint nap - elismerve ezzel is áldozatos munkájukat. A testület a 25/2020.(X.27.) HT sz. határozatával döntött a beteg hozzátartozót gondozó személyek részére adható rendkívüli települési támogatásról. Ezen határozatban módosult egyidejűleg a rendeletnek a köztemetést szabályozó rendelkezése is.

A Kormányhivatalok országos célvizsgálat keretében 2021 tavaszán a települési támogatásokkal kapcsolatos önkormányzati rendeleteket vizsgálták. Ennek eredményeként a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Kormányhivatal Törvényességi Felügyeleti Osztály szakmai

konzultáció keretében észrevételeket tett a hatályos 8/2015 (II.27.) önkormányzati rendeletünkkel kapcsolatosan.

Mivel az észrevételek orvoslása nagyarányú módosítást igényelt, a képviselő-testület egy teljesen új - de a régi rendelet szerint biztosított támogatási formákat teljes körben felölelő, és a Törvényességi Felügyeleti Osztály szakmai észrevételeinek megfelelően szabályozott, 12/2021 (VI. 22.) számú, új önkormányzati rendeletet alkotott, ezzel egyidejűleg a 8/2015 (II.27.) önkormányzati rendeletet hatályon kívül helyezte.

Az önkormányzat által nyújtott, illetve feladat ellátási szerződés útján biztosított ellátások a jelenleg - felülvizsgálat készítésének időszakában – hatályos jogszabály értelmében az alábbiak szerint csoportosíthatóak:

a) rendszeres települési támogatások:

- aa) természetbeni támogatás lakásfenntartási kiadások támogatása-fűtési támogatás
- ab) ikerszületés esetén gyermekek gondozásához nyújtott anyagi támogatás

b) rendkívüli települési támogatások:

- ba) rendkívüli települési támogatás
- bb) temetési költségekhez biztosított rendkívüli települési támogatás
- bc) gyógyszer támogatás
- bd) gyermekek és felsőfokú oktatási intézmény nappali tagozatán tanuló fiatal felnőttek tanév kezdési támogatása
- be) időskorúak eseti támogatása
- bf) beteg hozzátartozót gondozó személy támogatása

c) fiatalok lakhatási feltételei megteremtéséhez kapcsolódó lakásépítési, lakásvásárlási támogatás.

1) Pénzbeli ellátások:

- települési támogatások (fent részletezettek szerint)

2) Természetbeni ellátások:

- települési támogatás
- köztemetés

3) Szociális szolgáltatások:

a) alapszolgáltatások:

- Étkeztetés,
- Házi segítségnyújtás,
- Családsegítés,
- Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás,
- Nappali ellátás.

b) szakosított ellátások:

- Ápolást, gondozást nyújtó intézmény (bentlakásos idősök otthona)

Ibrány Város Önkormányzata a Szt. 86.§-ában foglaltak alapján köteles biztosítani a családsegítést és gyermekjóléti szolgáltatást, valamint gyermekjóléti központ feladatainak ellátását is 2016 évtől kezdődően.

2023 januárjában Ibrány Város Képviselő-testülete módosította a települési támogatásokról és egyes szociális ellátásokról szóló 12/2021. (VI.22.) önkormányzati rendeletét. A Magyar Közlöny 2022. évi 197. számában ugyanis megjelent a 2022. évi L. törvény Magyarország biztonságát szolgáló egyes törvények módosításáról, amely módosította a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvényt. A jogszabály előírja a "szociális vetítési alap" kifejezés alkalmazását az öregségi nyugdíjminimumra hivatkozó jogszabályi részekben. Ennek megfelelően módosultak a rendelet azon szövegrészei, ahol az öregségi nyugdíjminimumra hivatkoztak.

III. HELYZETELEMZÉS

A legfrissebb statisztikai adatok 2022. évvel bezárólag álltak rendelkezésre, ezért a táblázatok (ahol voltak elérhető adatok) már ezen statisztikai adatokkal kerültek egységesen elkészítésre.

III.1. A lakosság demográfiai összetételének változásai

A demográfiai változások hatással vannak az ellátórendszer alakulására, a felmerülő és változó igények befolyásolják a szociális ellátások létrehozását.

Sajnos a település lakosságának száma, ha lassan is, az elmúlt időszakban tovább csökkent. A csökkenő lakosságszám a természetes fogyás növekedésével (magasabb a halálozások száma, mint a születések száma) és településről történő elvándorlás gyakoribbá válásával magyarázható. A jövőbeni adatokat jelentősen rontotta a 2020-21-es évek COVID 19 pandémia miatt megemelkedett számú halálozás.

Örömteli viszont, hogy az elmúlt egy esztendő tekintve Ibrányban megfordult az eddigi arány és többen születtek városunkban, mint ahányan elhunytak. Amennyiben maradna ez a trend, az a lakosságszám fokozatos emelkedését eredményezheti.

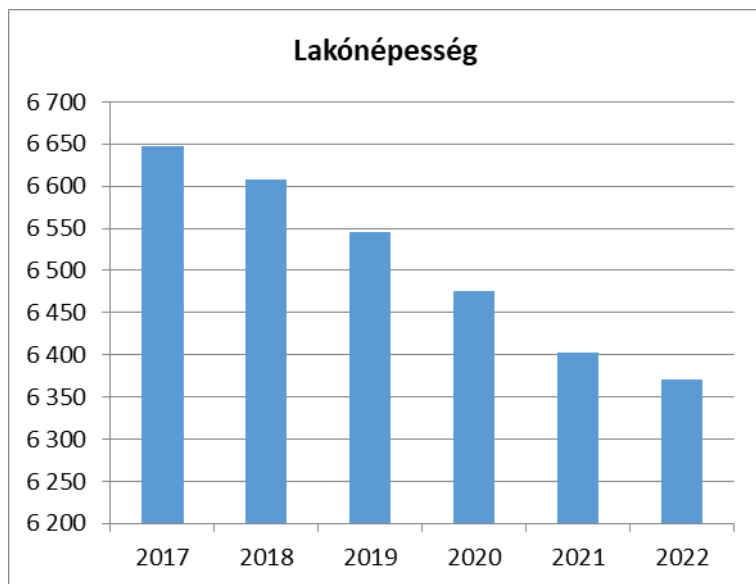
III.1.1. Lakónépesség

A lakónépesség alakulását mutatja az alábbi ábra 2007 és 2019 között. Lakónépesség: az adott területen lakóhellyel rendelkező, és másutt tartózkodási hellyel nem rendelkező személyek, valamint az ugyanezen területen tartózkodási hellyel rendelkező személyek együttes száma, azaz az adott területen ténylegesen élő, jelenlévő népesség (a be nem jelentett lakó vagy tartózkodási hely változásokból eredő torzításokkal).

Lakónépesség

2017	6 648
2018	6 608
2019	6 546
2020	6 476
2021	6 403
2022	6 371

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Forrás: TeIR

III.1.2. A lakosság korcsoportonkénti megoszlása

Állandó népesség

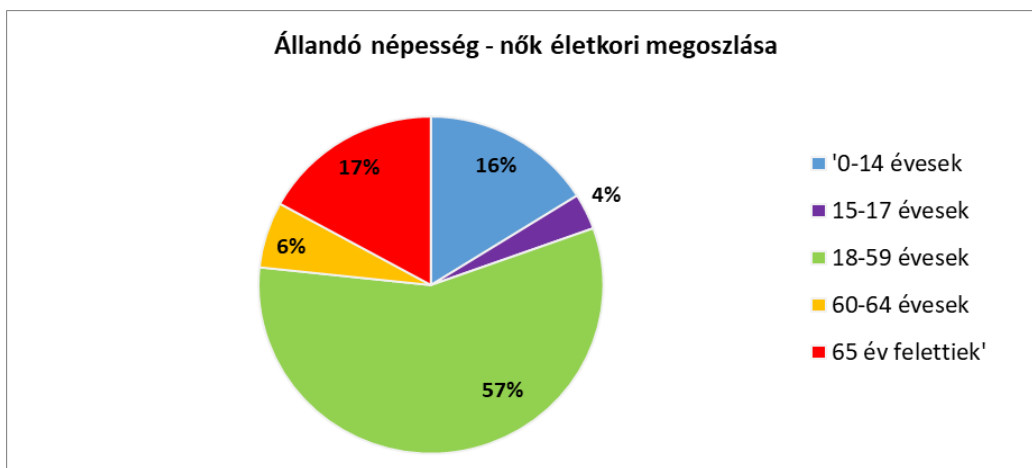
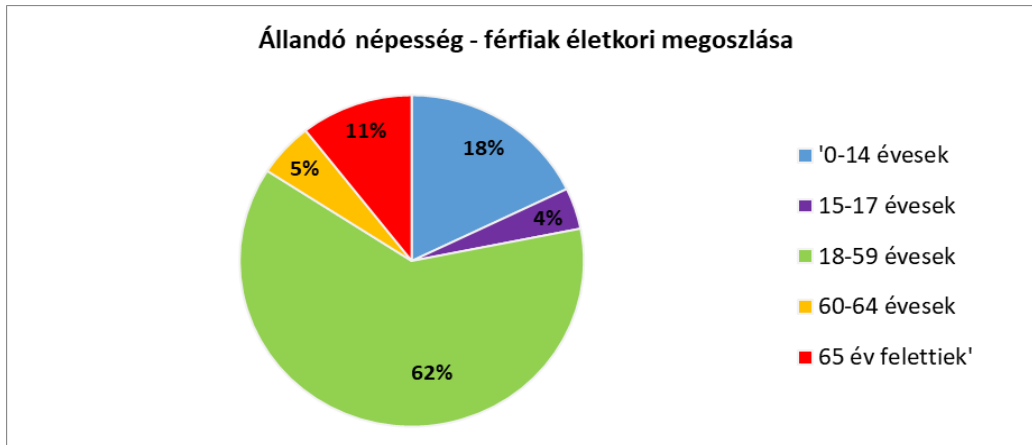
Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2020)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen	Férfiak	Nők
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	3 356	3 462	6 818	49,22%	50,78%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			238	3,49%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	599	557	1 156	8,79%	8,17%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	135	119	254	1,98%	1,75%
18-59 éves (férfiak TS 018, aránya TS 019; nők TS 020, aránya TS 021)	2 090	1 979	4 069	30,65%	29,03%
60-64 éves (férfiak TS 022, aránya TS 023; nők TS 024, aránya TS 025)	177	219	396	2,60%	3,21%
65 év feletti (férfiak TS 026, aránya TS 027; nők TS 028, aránya TS 029)	355	588	943	5,21%	8,62%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A legutóbbi, 2020-as esztendőből rendelkezésre álló adatok alapján, az állandó lakosság korcsoportonkénti megoszlását vizsgálva elmondhatjuk, hogy településünkön továbbra is a gazdaságilag aktív réteg van túlsúlyban, s az elmúlt időszakokkal összevetve ezt az adatot, jelentősen nem változott a korosztályok közötti arány.

Az országos tendenciákhoz hasonlóan a 60-64 éves korosztályba tartozók, valamint a 65 év feletti korosztály száma folyamatosan emelkedik, ami azt jelenti, hogy a következő években,

évtizedben - e korosztályba tartozók idősödésével - jelentősen nőhet azoknak a száma, akik jellemzően az idősök részére nyújtott ellátások (*étkeztetés, házi segítségnyújtás, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, idősök nappali ellátása, idősök otthona*) iránti igényvel fognak jelentkezni.

III.1.3. Öregedési index:

A demográfiai változások hatással vannak az ellátórendszer alakulására, a felmerülő és változó igények befolyásolják a szociális ellátások létrehozását.

Városunk relatíve stagnáló, lassan fogyó lakosságszámmal rendelkezik. 2010 évtől kezdődően a lakónépességben és az állandó lakosság számában egyaránt folyamatos lassú csökkenés figyelhető meg, melyen belül az időskorúak aránya/száma az országos trenddel összhangban folyamatosan növekszik. Az öregedési index jól mutatja ezt a tendenciát.

Öregedési index			
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő)	Öregedési index %
2017	947	1 194	79,31%
2018	939	1 193	78,71%
2019	951	1 186	80,19%
2020	943	1 156	81,57%
2021	938	1 102	85,12%
2022	969	1 095	88,49%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

III.1.4. Természetes szaporodás

Lényeges eleme a helyzetértékelésnek az adott településen tapasztalható természetes szaporodás. A családok gyermekvállalási kedve változó, amely a Kormány családtámogatási eszközeinek is köszönhető, ennek pozitív hatásaiban bízunk az elkövetkezendő időszakban.

Ezen tendencia megőrzésének érdekében vezette be az önkormányzat a fiatalok letelepedését segítő támogatási formákat is, hogy ösztönözze mind a helyi fiatalokat a helyben letelepedésre, s egyben bevonzza a környező településekről a fiatal családokat.

A statisztikai összkép azonban jelentősen romlott a 2020-as, 2021-es évek adatainál, hiszen a COVID 19 pandémia miatt településünkön is ugrásszerűen megnőtt a halálozások száma.

Utalnánk viszont a fentebb már említett fordulatra, amely szerint Ibrányban jelenleg magasabb a születések száma, mint a halálozásoké.

Természetes szaporodás	
Év	Az élve születések és halálozások különbözetének 1000 lakosra vetített száma (fő)
2017	2,11
2018	-4,38
2019	0,61
2020	-4,45
2021	-6,52
2022	0,94

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Összességében elmondható, hogy szoros összefüggés mutatható ki a demográfiai változások és a szociális szolgáltatási igények alakulása között. Az idősödő lakónépesség saját környezetében történő segítése mind nagyobb terhet ró az alapellátást biztosító szolgáltatókra, illetve az ezeket kötelezően működtető fenntartókra.

A magasabb életkort megérők egészségi állapotában bekövetkező kedvezőtlen változások pedig az ápoló, gondozó otthonok iránti ellátási igényeket növelik, különös tekintettel arra, hogy a nyugdíjkorhatár emelkedésével még az időskorúval egy településen, egy háztartásban élő hozzátartozók sem mindig tudják megoldani a saját otthonában történő ápolást, gondozást a munkahely miatt.

A bentlakásos idős otthonban nagyon korlátozott az új férőhely- lényegében csak haláleset bekövetkeztével van lehetőség új felvételre.

III.1.5. Munkanélküliség

A 2008 évi gazdasági világválság településünkön is igen erősen érezte hatását, több, kis és középvállalkozás, illetve vállalat is megszűnt.

A válság időszakában jelentősen emelkedett az álláskeresők száma, aztán 2013 évtől kezdődően megfordult a tendencia, 2014-től tartós csökkenés tapasztalható. Az ebben az időszakban bevezetett közfoglalkoztatási programok révén jelentősen csökkent a munkajövedelemmel nem rendelkezők száma.

Munkanélküliségi ráta nemek szerint			
Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya	Nők aránya	Összesen
2017	6,15	9,24	7,70%
2018	4,31	7,41	5,86%
2019	2,89	5,06	3,98%
2020	4,50	6,56	5,53%
2021	4,93	5,66	5,30%
2022	4,24	7,03	5,64%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott állás keresők száma iskolai végzettség szerint							
Év	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott állás keresők száma összesen (TS 052)	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott állás keresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosanál alacsonyabb végzettség		Általános iskolai végzettség		8 általánosanál magasabb iskolai végzettség	
	Fő	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2017	370	47	12,70%	191	51,62%	132	35,68%
2018	280	31	11,07%	121	43,21%	128	45,71%
2019	189	21	11,11%	73	38,62%	95	50,26%
2020	260	24	9,23%	84	32,31%	152	58,46%
2021	248	28	11,29%	83	33,47%	137	55,24%
2022	261	24	9,20%	90	34,48%	147	56,32%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A közfoglalkoztatás pozitív eredményei több területen is megnyilvánulnak:

- A projektbe bevont dolgozók újra a társadalom hasznos tagjainak érzik magukat, több év kimaradás után a munka ismét egy rendszert visz életvezetésükbe, tervezhetőbbé is teszi azt.
- A START program keretein belül új szakképzettség megszerzésére is lehetőség nyílik, mellyel tovább növelhető a célcsoport elhelyezkedési esélye.
- A munkanélküliek közfoglalkoztatásba történő, nagyarányú bevonása csökkentheti a település egyéb, segély jellegű kiadásait.
- A különböző alprogramok hozzájárulnak a települési környezet szebbé, tisztává tételéhez, a kulturált városkép kialakításához, mely turisztikai szempontból is nagyon fontos.
- A megtermelt zöldségek, gyümölcsök a helyi közétkeztetésben kerülnek felhasználásra, biztosítva ezzel az egészségesebb táplálkozást, csökkentve az önkormányzat gyermekétkeztetéshez kapcsolódó költségeit.

Tekintettel azonban arra, hogy a közfoglalkoztatásban maradók köre egyre inkább azokból kerül ki, akiktől a magasabb színvonalú teljesítmény nehezen várható el, a munkavégzés intenzitása, minősége csökkenést mutat. Jellemzően a tényleges teremtő közfoglalkoztatás mellett a közfoglalkoztatás felé elvárásként jelent meg, hogy a munka világába vezesse vissza azokat, akik a szabadpiaci munkaerő piacon még nem jelentek meg eddig, illetve tegye alkalmassá őket erre a munkavállalásra, esetlegesen kompetenciákat fejlesztő képzésben is részesüljenek e mellett. Az alábbiakban bemutatjuk a közfoglalkoztatási programokat, az abban résztvevők adatait- melyből látszik, hogy folyamatosan csökken a programba bevonhatók száma.

A mindennapi szociális ügyintézés során egyre gyakrabban tapasztalható az az új jelenség is, hogy (elsősorban a fiatalabb generáció esetében) nem rendelkeznek bejelentett munkaviszonnyal, de ennek ellenére nem regisztrált állás keresők. Saját bevallásuk alapján alkalmi munkavégzésből élnek, vagy a napi bejelentővel, vagy akár a nélkül sokan eljárnak építőipari segédmunka végzésére.

2021 év folyamán az alábbi közfoglalkoztatási programok lebonyolítására került sor:

2021. évben is a központi közfoglalkoztatási programok minél nagyobb arányú kihasználására törekedett az önkormányzat. A START és Hosszabb időtartamú közfoglalkoztatási programok, valamint a különféle bértámogatási programok lebonyolítását, a támogatási igények összeállítását, a programok megtervezését, a foglalkoztatottak felvételével, foglalkoztatásával, munkaviszonyának megszüntetésével kapcsolatos adminisztrációs és munkaügyi feladatok ellátását, valamint a támogatási összeg felhasználását és elszámolását végezték a hivatal dolgozói.

START programok (65 fő)

Helyi sajátosságokra épülő (savanyító + betonelem gyártás)	12 fő	2021.03.01.-2022.02.28.
Mezőgazdasági program	23 fő	2021.03.01.-2022.02.28.
Szociális jellegű program	30 fő	2021.03.01.-2022.02.28.

START közfoglalkoztatási programok megvalósítása három pillérre épül. A mezőgazdasági és helyi sajátosságokra épülő programok mellett még egy összevont, szociális közfoglalkoztatási program is fut. A szociális programelemben az eddigi belvívvelvezetés, belterületi közutak karbantartása, mezőgazdasági földutak karbantartása, valamint az illegális hulladéklerakók felszámolása során végzett tevékenységek megvalósítása lehetséges, könnyebb átjárhatóságot biztosítva ez által a különböző elemek között.

Hosszabb időtartamú közfoglalkoztatási programok (64 fő)

Hosszabb időtartamú közfoglalkoztatás	55 fő	2021.03.01.-2022.02.28.
Hosszabb időtartamú közfoglalkoztatás	1 fő	2021.05.11.-2022.02.28.
Hosszabb közfoglalkoztatás (segédgondozói képzés)	8 fő	2021.06.14.-2022.01.06.

Összességében 2021. évben 129 főt vontunk be közfoglalkoztatásba, ami ez évben is csökkenő tendenciát mutat az előző évekhez képest. Természetesen voltak olyan dolgozók is, akik az év folyamán több programban is részt vettek. A különböző programokon belül is folyamatosan változott a résztvevők köre, sajnos a programokra kapott létszámokat nem sikerült minden esetben maximálisan feltölteni.

2022. év folyamán az alábbi közfoglalkoztatási programok lebonyolítására került sor:

Helyi sajátosságokra épülő (savanyító)	5 fő	2022.06.01.-2022.12.31.
Mezőgazdasági program	24 fő	2022.03.01.-2023.02.28.
Szociális jellegű program	32 fő	2022.03.01.-2023.02.28.

Hosszabb időtartamú közfoglalkoztatási programok (64 fő)

Hosszabb időtartamú közfoglalkoztatás	46 fő	2022.03.01.-2022.06.30.
Hosszabb közfoglalkoztatás (családellátó képzés)	10 fő	2022.04.01.-2022.07.08.

Összességében a 2022-es évben 56 főt vontunk be közfoglalkoztatásba.

A 2023- es évben az alábbi közfoglalkoztatási programok lebonyolítására került sor:

2023. évben is a központi közfoglalkoztatási programok minél nagyobb arányú kihasználására törekedett az önkormányzat. A START és Hosszabb időtartamú közfoglalkoztatási programokban értékteremtő munkát, valamint intézmények, zöldterületek fenntartását is végezték a dolgozók

START programok (58 fő)

Helyi sajátosságokra épülő (savanyító)	5 fő 2023.06.01.-2023.12.31
Mezőgazdasági program	23 fő 2023.03.01.-2024.02.29.
Szociális jellegű program	30 fő 2023.03.01.-2024.02.29.

START közfoglalkoztatási programok megvalósítása három pillérre épül. A mezőgazdasági és helyi sajátosságokra épülő programok mellett még egy összevont, szociális közfoglalkoztatási program is fut. A szociális programelemben az eddigi belvívészetés, belterületi közutak karbantartása, mezőgazdasági földutak karbantartása, valamint az illegális hulladéklerakók felszámolása során végzett tevékenységek megvalósítása lehetséges, könnyebb átjárhatóságot biztosítva ez által a különböző elemek között.

Hosszabb időtartamú közfoglalkoztatási programok (átlag 42 fő)

Hosszabb időtartamú közfoglalkoztatás	36 fő 2023.03.01.-2023.11.30.
Hosszabb időtartamú közfoglalkoztatás	42 fő 2023.12.01.-2024.02.29.
Hosszabb időtartamú közfoglalkoztatás	6 fő 2023.07.17.-2023.11.30.
Hosszabb közfoglalkoztatás	5 fő 2024.01.01.-2024.02.29.

Összességében 2023. évben átlagban 42 főt vontunk be közfoglalkoztatásba, ami ez évben is csökkenő tendenciát mutat az előző évekhez képest. Természetesen voltak olyan dolgozók is, akik az év folyamán több programban is részt vettek. A különböző programokon belül is folyamatosan változott a résztvevők köre, sajnos a programokra kapott létszámokat nem sikerült minden esetben maximálisan feltölteni.

A 2023- es évben bértámogatási programba a GAMESZ intézményénél 4 főt, Családsegítő, Óvoda 3-3 főt, valamint az ILMKS- nál 1 főt sikerült bevonni.

Pályázati lehetőségek

A városi szegregátumban élők társadalmilag hátrányos helyzetű csoportok életviszonyának javítása érdekében bevonható források a foglalkoztatás bővítésére, képzésekre:

TOP-5.1.2-15-SB1-2016-00008

Helyi foglalkoztatási együttműködések megvalósítása Ibrány Város Önkormányzatának vezetésével

Mind Ibrány Város Önkormányzata, mind a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Kormányhivatal esetében egyik fő szervezeti cél a város munkaerő-piaci helyzetének javítása, amelyhez a támogatási kérelem egyértelműen hozzájárul. A pályázó célja a foglalkoztatás-növelést célzó foglalkoztatási együttműködések, partnerségek, paktumok létrehozatala és a paktumok képzési és foglalkoztatási programjaik megvalósítása érdekében. Cél az emberi erőforrás

fejlesztése, foglalkoztatás ösztönzés és társadalmi együttműködések támogatása. A támogatási kérelmet benyújtó szervezetek az együttműködés keretében vállalják hogy: projektjük megvalósításával hozzájárulnak a területi sajátosságokon alapuló fejlettségbeli különbségek mérsékléséhez és a foglalkoztatottsági szint emeléséhez.

A projekt indokoltságát alátámasztja, hogy a munkaerőhiány és - túlkínálat egyidőben van jelen a városban: a regisztrált álláskereső szakképzettsége nem mindig felel meg a munkaadók elvárásainak. A munkáltatók részéről nagy igény mutatkozik a szakképzett munkaerő iránt. A támogatási kérelem hosszú távú célja – illeszkedve a felhívás céljaihoz –, hogy az Európa2020 által a foglalkoztatás területén megfogalmazott célkitűzések eléréséhez helyi foglalkoztatási- és gazdaságfejlesztési programok kidolgozásával/megvalósításával hozzájáruljanak a konzorciumi partnerek.

A projekt keretében helyzetfeltárás, problémaelemzés, foglalkoztatási stratégia, akcióterv kidolgozása, munkaprogram, projektterv kidolgozása, munkaerő-piaci, vállalkozásfejlesztési és munkaerő igényfelmérések elvégzése, megvalósíthatósági tanulmány elkészítése valósul meg. A projekt keretében a munkaerő-igényeiből kiindulva képzési-foglalkoztatási programok valósulnak meg, melyek hozzájárulnak a munkaerőpiac bővítéséhez, a hátrányos helyzetűek és inaktívak képzéséhez, elhelyezkedéséhez, a munkaerőpiaci szereplők aktív együttműködésének erősítéséhez.

A megvalósítás során az létrejön a paktum, végrehajtjuk a kapcsolódó tevékenységeket („A” főtevékenység), és megtörténik a célcsoport képzése, foglalkoztatása és a munkaerő-piaci szolgáltatások nyújtása („B” főtevékenység), amire a költségvetés több mint 70%- át fordítjuk. A projekt keretében további a helyi gazdaság és munkaerőpiac fejlődését célzó – kötelező/kiegészítő tevékenységek valósulnak meg.

A fejlesztés hozzájárul a megye Integrált Területi Programjában megfogalmazott célokhoz és a vállalt indikátorok teljesítéséhez • A tervezett fejlesztések hozzájárulnak a térség munkaerőpiaci helyzetének javításához, a térség gazdasági és foglalkoztatási adottságaira reagálva.

TOP-5.2.1-15-SB1-2016-00004

Társadalmi Együttműködést Szolgáló Komplex Programok Megvalósítása Ibrányban

Ibrány Város Önkormányzata és konzorciumi partnere jelen projekt megvalósításával, mintegy a TÁMOP 5.3.6 Komplex telep projekt folytatásaként a leszakadó, szegregált városi területeken élő lakosság közösségi és egyéni fejlesztését kívánja megvalósítani annak érdekében, hogy elő tudják segíteni a társadalmi integrációt, illetve folytatódjon a korábban eredményesen megvalósított szociális városrehabilitációs tevékenység

Jelen program lehetőséget biztosít arra, hogy mind a helyi lakosok, mind pedig a szegregátumokban élők közelebb kerüljenek egymáshoz, problémájuk komplexebb módon, egymásra épülten kerüljön kezelésre. Elsősorban a szemléletformálás a cél, megmutatása annak, hogy akarattal, saját életminőségük érdekében történő aktív részvétellel ki tudnak törni ebből a jelenlegi reménytelennek tűnő jelenlegi helyzetükből. Ibrány leszakadó városrészein olyan társadalmi mobilizációs folyamatok elindítása, melynek következtében rendszerszerűen, mind közösségi, mind egyéni szinten kialakulnak azok a feltételek, melyek lehetővé teszik a mélyszegénységben élő (többségében roma származású) emberek felzárkózását a többségi társadalomhoz, illetve megalapozzák diszkrimináció mentes társadalmi befogadásukat. Ennek

megfelelően tehát jelen projekt megvalósításával célunk, hogy a szegregátum integrálódjon a települési szövetbe

Jelen projektben foglalt tevékenységek eredményeként

- a hátrányos helyzetű emberek életminőségének a javítása
- foglalkoztatást, társadalmi integrációt, közösségfejlesztést, oktatást, iskolai felzárkóztatást, családsegítést, gyermekjóléti szolgáltatást, életvezetési tanácsadást, egyéni fejlesztést és szociális munkát biztosító programok elérése.

A jövőkép megvalósítása érdekében a projekt **konkrét célja:**

1. szegregált környezetben, mélyszegénységben élő egyének, illetve családok egyéni fejlesztése, képessé tevése a társadalmi felzárkózásra;
2. közösségfejlesztés az akcióterületen a közösségi tervezés eszközével annak érdekében, hogy keretet adjon az integrációs folyamatoknak, illetve erősítse a város lakosságmegetartó képességét;
3. antidiszkriminációs program megvalósítása a társadalmi befogadás feltételeinek megteremtése, illetve a városi lakosság kohéziójának erősítése érdekében;
4. az alacsony küszöbű szociális ellátások személyi feltételeinek, és a folyamatos mentorálás biztosítása a célcsoport felzárkózásának elősegítése érdekében a korábbi programok folytatásaként;
5. a helyi támogató csoport, valamint további civil és egyházi partnerek bevonásával a társadalmi felzárkózási folyamat elfogadottságának biztosítása, a HTCS korábban megkezdett munkájának folytatása;
6. a korábban megkezdett integrációs program folytatása, új elemekkel történő kibővítése
7. a fizikai infrastruktúra (közösségi, lakhatási, alpinfrastruktúra) minőségi javítása az akcióterület további leszakadásának, a szegregált terület bővülésének megakadályozása, a szegregátum városi szövetbe történő integrációja érdekében;

IV. SZOCIÁLIS ELLÁTÓ RENDSZER:

IV.1. PÉNZBELI ÉS TERMÉSZETBELI ELLÁTÁSOK.

Ibrány Város Önkormányzata a pénzbeli ellátások keretén belül, szociális rászorultság esetén a 2015. március 01. napjától hatályos a települési támogatásokról és egyes szociális ellátásokról szóló 8/2015.(II.27.) önkormányzati rendeletében meghatározott feltételek szerint 2016-2018 évben az alábbi ellátásokat biztosította:

- lakásfenntartási kiadások támogatása- fűtési támogatás
- rendkívüli települési támogatás
- temetési költségekhez biztosított rendkívüli települési támogatás
- gyógyszer támogatás
- köztemetés.

2019. évben új támogatási formákat is bevezető 13/2019.(VII.08.) önkormányzati rendelettel módosított egyes szociális ellátásokról szóló Ibrány Város Önkormányzata Képviselő

testületének a 8/2015.(II.27.) önkormányzati rendeletében meghatározott feltételek szerint az alábbi ellátásokat biztosítja:

- *tanévkezdési támogatás*
- *fiatalok letelepedési támogatása lakásépítéshez, lakásvásárláshoz*
- *lakásfenntartási kiadások támogatása- fűtési támogatás*
- *rendkívüli települési támogatás*
- *temetési költségekhez biztosított rendkívüli települési támogatás*
- *gyógyszertámogatás*
- *köztemetés.*

Önkormányzatunk 2020 évtől az alábbi ellátásokat biztosította:

- *lakásfenntartási kiadások támogatása- fűtési támogatás,*
- *ikerszületés esetén gyermekek gondozásához nyújtott anyagi támogatás,*
- *rendkívüli települési támogatás*
- *tanévkezdési támogatás*
- *fiatalok letelepedési támogatása lakásépítéshez, lakásvásárláshoz*
- *temetési költségekhez biztosított rendkívüli települési támogatás*
- *gyógyszertámogatás,*
- *időskorúak eseti támogatása,*
- *köztemetés.*

Önkormányzatunk 2021 nyaratól a 12/2021.(VI.22.) sz. rendelete alapján az alábbi ellátásokat biztosítja:

- *lakásfenntartási kiadások támogatása- fűtési támogatás,*
- *ikerszületés esetén gyermekek gondozásához nyújtott anyagi támogatás,*
- *rendkívüli települési támogatás*
- *tanévkezdési támogatás*
- *fiatalok letelepedési támogatása lakásépítéshez, lakásvásárláshoz*
- *temetési költségekhez biztosított rendkívüli települési támogatás*
- *gyógyszertámogatás,*
- *beteg hozzátartozót gondozó személy támogatása*
- *időskorúak eseti támogatása,*
- *köztemetés.*

IV.1.1. Az Önkormányzat által 2019-2022 évben nyújtott pénzbeli- és természetbeni ellátások adatai

Rendkívüli települési támogatás

A települési támogatásokról és egyes szociális ellátásokról szóló Ibrány Város Önkormányzata Képviselő-testületének 8/2015. (II.27.) önkormányzati rendeletének 10.§-a szabályozza az rendkívüli települési támogatást.

2019-ben rendkívüli települési támogatás megállapítása iránti kérelmet 278 fő nyújtott be az önkormányzat felé. A települési támogatásokról és egyes szociális ellátásokról szóló 8/2015. (II.27.) önkormányzati rendeletének 10.§-a alapján 192 fő részére állapított, összesen

2.171.875.-ft összegben. 86 fő kérelme került elutasításra. 41 fő részére hivatalból került megállapításra pénzbeli juttatás 815.000 Ft összegben. Az elutasítások ellen jogorvoslással nem éltek.

2020-ban rendkívüli települési támogatás megállapítása iránti kérelmet 773 fő nyújtott be az önkormányzat felé. A települési támogatásokról és egyes szociális ellátásokról szóló 8/2015. (II.27.) önkormányzati rendeletének 10.§-a alapján 478 fő részére állapított, összesen 11.237.679.-ft összegben. 295 fő kérelme került elutasításra. Az elutasítások ellen jogorvoslással nem éltek.

2021-ben rendkívüli települési támogatás megállapítása iránti kérelmet 851 fő nyújtott be az önkormányzat felé. A települési támogatásokról és egyes szociális ellátásokról szóló 12/2021.(VI.22.) önkormányzati rendeletének 9.§.-a alapján 717 fő részére állapított, összesen 24.494.800.-ft összegben. 134 fő részére kérelem került elutasításra. Az elutasítások ellen jogorvoslással nem éltek.

2022-ben rendkívüli települési támogatás megállapítása iránti kérelmet 931 fő nyújtott be az önkormányzat felé. A települési támogatásokról és egyes szociális ellátásokról szóló 12/2021.(VI.22.) önkormányzati rendeletének 9.§.-a alapján 784 fő részére állapított, összesen 27.700.000.-ft összegben. 147 fő részére a kérelem került elutasításra. Az elutasítások ellen jogorvoslással nem éltek.

Rendkívüli települési támogatás beteg hozzátartozót gondozó személy részére

2021-ben 126 fő részére állapítottak meg beteg hozzátartozói támogatást 6.165.000,-Ft értékben.

2022-ben 146 fő részére állapítottak meg beteg hozzátartozói támogatást 8.760.000,-Ft értékben.

Gyógyszertámogatás

A települési támogatásokról és egyes szociális ellátásokról szóló Ibrány Város Önkormányzata Képviselő-testületének 8/2015.(II.27.) önkormányzati rendeletének 12.§-a szabályozza a gyógyszerátogatást.

Gyógyszertámogatás megállapítása iránti kérelmet 2019-ben 17 fő nyújtott be az önkormányzat felé. A települési támogatásokról és egyes szociális ellátásokról szóló 8/2015. (II.27.) önkormányzati rendeletének 12.§.-a alapján: 14 fő részére állapított meg, összesen 330.000.-ft összegben (átlag 30.000Ft/év). 3 fő kérelme került elutasításra elsősorban jövedelemhatár, valamint adótartozás miatt.

2020-ban 11 fő nyújtott be az önkormányzat felé. A települési támogatásokról és egyes szociális ellátásokról szóló 8/2015. (II.27.) önkormányzati rendeletének 12.§.-a alapján: 9 fő részére állapított, összesen 245.000.-ft összegben (átlag 30.000Ft/év). 2 fő kérelme került elutasításra elsősorban jövedelemhatár, valamint adótartozás miatt.

2021-ben 6 fő nyújtott be az önkormányzat felé. A települési támogatásokról és egyes szociális ellátásokról szóló 12/2021.(VI. 22) önkormányzati rendeletének 11.§.-a alapján: 4 fő részére állapított, összesen 110.000.-ft összegben (átlag 30.000Ft/év). 2 fő részére kérelem került elutasításra elsősorban jövedelemhatár miatt.

2022-ben 7 fő nyújtott be az önkormányzat felé. A települési támogatásokról és egyes szociális ellátásokról szóló 12/2021.(VI. 22) önkormányzati rendeletének 11.§.-a alapján: 7 fő részére állapított, összesen 210.000.-ft összegben (átlag 30.000Ft/év).

Temetési segély

Temetési segélyt a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló A 28/2013. (XII.20.) önkormányzati rendeletének 6.§.-a alapján 2019-ben 53 fő részére állapított meg összesen 1.715.000,-Ft összegben.

2020-ban 54 fő részére került megállapításra, összesen 1.850.000,-Ft összegben. 4 fő esetében elutasításra került a kérelem, magas jövedelemhatár miatt, illetve a kérelmező nem Ibrányban lakott.

2021-ben 68 fő részére került megállapításra összesen 2.385.000,-Ft összegben. 3 fő esetében elutasításra került a kérelem, magas jövedelemhatár miatt, illetve a kérelmező a temetést követő 3 hónap után nyújtotta be a kérelmet.

2022-ben 53 fő részére állapított meg összesen 1.870.000,-Ft összegben. 1 fő esetében elutasításra került a kérelem, mivel a kérelmező a temetést követő 3 hónap után nyújtotta be a kérelmet.

Lakásfenntartási kiadások támogatása – fűtési támogatás

A fűtési idényben (minden év október 1-től március 31-ig) 6 hónap időtartamra a háztartás tagjai által lakott lakás, vagy nem lakás céljára szolgáló helyiség fenntartásával kapcsolatos (2) bekezdésben meghatározott rendszeres kiadásaik viseléséhez elsősorban természetbeni fűtési támogatást nyújt egységesen háztartásonként havonta 5000.-Ft értékben a szociálisan rászorulóknak részére.

2019-ben lakásfenntartási kiadások támogatása – fűtési támogatások megállapítása iránti kérelmet 83 fő nyújtott be. Támogatást a bizottság 44 fő részére állapított meg: E-on: 30 fő, Főgáz: 7 fő, Tüzip: 2 fő, Nyírségvíz: 5 fő. 39 fő elutasításra került.

2020-ban lakásfenntartási kiadások támogatása – fűtési támogatások megállapítása iránti kérelmet 46 fő nyújtott be. Támogatást a bizottság 21 fő részére állapított meg: E-on: 16 fő, Főgáz: 2 fő, Tüzip: 1 fő, Nyírségvíz: 2 fő. 25 fő elutasításra került.

2021-ben lakásfenntartási kiadások támogatása – fűtési támogatások megállapítása iránti kérelmet 46 fő nyújtott be. Támogatást a bizottság 31 fő részére állapított meg: E-on: 22 fő, Főgáz: 3 fő, Tüzip: 1 fő, Nyírségvíz: 5 fő. 15 fő elutasításra került.

2022-ben lakásfenntartási kiadások támogatása – fűtési támogatások megállapítása iránti kérelmet 74 fő nyújtott be. A bizottság 49 fő részére állapított meg támogatást: E-on: 34 fő, Főgáz: 4 fő, Nyírségvíz: 11 fő. 25 fő elutasításra került.

Köztemetés

2019-ben 1 elhunyt esetében került sor köztemetés keretében az eltemettetésre.

2020-ban 2 elhunyt esetében került sor köztemetés keretében az eltemettetésre.

2021-ben 2 elhunyt esetében került sor köztemetés keretében az eltemettetésre.
2022-ben 2 elhunyt esetében került sor köztemetés keretében az eltemettetésre.

Gyermekek és felsőfokú oktatási intézmény nappali tagozatán tanuló fiatal felnőttek tanév kezdési támogatása

2019 évtől kezdődően a város közigazgatási területén állandó lakcímmel rendelkező, s a településen életvitelszerűen élő óvodás gyermekek, általános iskolás és középiskolás diákok törvényes képviselői, illetve a felsőfokú közoktatási intézmény nappali tagozatán tanuló fiatal felnőttek (utoljára abban az évben, amelyben a 25. életévüket betöltik) évente egy alkalommal önkormányzati támogatásban részesülnek.

A támogatás összege:

- a) óvodások esetében 10.000 Ft / fő
- b) általános iskolások esetében 15.000 Ft / fő
- c) középiskolások esetében 20.000 Ft / fő
- d) felsőfokú tanulmányokat folytatók esetében 30.000 Ft / fő

A támogatás elbírálásával kapcsolatos hatáskört a polgármester gyakorolja.

2019-ben 1041 gyermek/ fiatal felnőtt részére került megállapításra a támogatás 16.890.000 Ft értékben.

2020-ban 1057 gyermek/ fiatal felnőtt részére került megállapításra a támogatás 17.365.000 Ft értékben.

2021-ben 927 gyermek/ fiatal felnőtt részére került megállapításra a támogatás 15.260.000 Ft értékben.

2022-ben 863 gyermek/ fiatal felnőtt részére került megállapításra a támogatás 14.155.000 Ft értékben.

Fiatalok lakhatási feltételei megteremtéséhez kapcsolódó lakásépítési, lakásvásárlási támogatása

A város közigazgatási területén lakóingatlant építő, illetve használt lakóingatlant vásárló, s az építés illetve vásárlás után Ibrányban letelepülő fiatalok vissza nem térítendő támogatásban részesülnek.

A támogatás összege építés esetén 500.000 Ft, vásárlás esetén 250.000 Ft összegű.

A kérelmek elbírálásáról a Képviselő-testület dönt.

A lakásépítési, lakásvásárlási támogatás azokra a lakóingatlanokra tekintettel igényelhető, amelyek 2018. december 31. napja után kapták meg a kiemelt építésügyi hatóság által kiadott hatósági bizonyítványt a lakóépület meglétéről, vagy az adásvétel ingatlan-nyilvántartási átvezetése 2018. december 31. napja után történt.

2019-ben 3 db lakásvásárlási és 2 db lakásépítési kérelem érkezett, mely kérelmek megfeleltek a rendeletben szereplő feltételeknek.

2020-ban 6 db lakásvásárlási és 1 db lakásépítési kérelem érkezett, mely kérelmek megfeleltek a rendeletben szereplő feltételeknek.

2021-ben 8 db lakásvásárlási és 2 db lakásépítési kérelem érkezett, mely kérelmek megfeleltek a rendeletben szereplő feltételeknek.

2022-ben 5 db lakásvásárlási és 1 db lakásépítési kérelem érkezett, mely kérelmek megfeleltek a rendeletben szereplő feltételeknek.

Ikerszületés esetén gyermekek gondozásához nyújtott anyagi támogatás

Ikerszületés esetén gyermekek gondozásához nyújtott anyagi támogatást biztosít az önkormányzat új támogatási formaként 2020 évtől kezdődően ikerszületés esetén a fiatal szülőknek a gyermekek egy éves koráig, gyermekenként havi 20.000 Ft összegben, ha a családban az egy főre eső jövedelem nem haladja meg a garantált bérminimum 300 %-át.

2020 évben hármásiker születés volt városunkban, s részükre júniustól 1 éven keresztül biztosítottuk a havi 60.000 Ft összegű támogatást ezen a jogcímen.

Szünidei gyermekétkeztetés

2016. január 1-től lépett hatályba a gyermekétkeztetés újraszabályozása, melynek során az ingyenes és kedvezményes intézményi gyermekétkeztetésre jogosult gyermekek köre nem változik, de a települési önkormányzat kötelező feladatává válik az iskolai szünidő, valamint a bölcsőde és óvoda zárva tartása esetén a szünidei gyermekétkeztetés biztosítása, melyre a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermekek közül a hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek lesznek jogosultak ingyenesen.

A szünidei gyermekétkeztetés a déli meleg főétkezés elsősorban helyben fogyasztásra történő biztosítását jelenti, de ha erre – elsősorban az alkalmas helyiség hiánya miatt – nincs lehetőség, a szünidei gyermekétkeztetés az étel elvitelével vagy a gyermek számára történő kiszállításával is biztosítható. A gyermek előre nem látható hiányzása, betegsége, egyéb akadályoztatása esetén a számára biztosított étel elvitelét a szülője, más törvényes képviselője számára lehetővé kell tenni. Az el nem fogyasztott vagy el nem szállított étel más rászoruló gyermekek részére átadható helyben történő elfogyasztásra vagy elvitel formájában.

2019-ben a szünidei gyermekétkeztetés keretén belül a tavaszi szünidőben 2 napon keresztül 3 gyermek részére valamint a nyári szünetben 44 napon keresztül 290 gyermek részére biztosított az iskola konyhája meleg ételt a rászorult gyermekek számára.

2020-ban a nyári szünetben 47 napon keresztül 250 gyermek részére, a tavaszi szünidőben 2 napon keresztül 242 gyermek részére, az őszi szünidőben 4 napon keresztül 261 gyermek részére, valamint a téli szünidőben 7 napon keresztül 259 gyermek részére biztosított az iskola konyhája meleg ételt a rászorult gyermekek számára, melyet a kialakult vírushelyzet miatt házhoz szállítottak.

2021-ben a szünidei gyermekétkeztetés keretén belül a nyári szünetben 44 napon keresztül 309 gyermek részére, a tavaszi szünidőben 2 napon keresztül 262 gyermek részére, az őszi szünidőben 5 napon keresztül 343 gyermek részére, valamint a téli szünidőben 7 napon keresztül 427 gyermek részére biztosított az iskola konyhája meleg ételt a rászorult gyermekek számára.

2022-ben a szünidei gyermekétkeztetés keretén belül a tavaszi szünidőben 2 napon keresztül 339 gyermek részére, a nyári szünetben 44 napon keresztül 272 gyermek részére, valamint a

téli szünetben 11 napon keresztül 332 gyermek részére biztosított az iskola konyhája meleg ételt a rászorult gyermekek számára, melyet 3 helyszínen vehettek át az ebédet igénylő családok. Az elmúlt évben a kormány döntése alapján az őszi szünet elmaradt, így a téli szünetet meg tudták hosszabbítani.

V. SZEMÉLYES GONDOSKODÁST NYÚJTÓ ELLÁTÁSOK

2022 novemberében módosították a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvényt. A módosítás szerint az állam ezentúl csak végső esetben segítene a rászorulóknak, amikor már a család és az önkormányzat is kudarcot vallott.

A módosítás azt is kimondja, hogy az egyén szociális biztonságáért elsősorban önmaga felelős, amire eddig nem volt példa. Szintén lényeges elem, hogy módosítás értelmében a családoknak képességeik és lehetőségeik szerint kötelességük lesz segíteni a hozzátartozójukon.

V.1. A fentiek alapján az alábbi szociális alapszolgáltatások és szakosított ellátások működnek településünkön

V.1.1. Szociális alapszolgáltatások

- szociális étkeztetés (Nyírségi Református Egyházmegye fenntartásában)
- házi segítségnyújtás (Nyírségi Református Egyházmegye fenntartásában)
- családsegítés (Ibrányi Integrált Szociális Szolgáltató Központ)
- jelzőrendszeres házi segítségnyújtás 2018 II. félévéről kezdődően a Gávavencsellői Szociális Szolgáltató Központtal.
- támogató szolgáltatás (Gávavencsellői Szociális Szolgáltató Központ fenntartásában)
- nappali ellátás (Nyírségi Református Egyházmegye fenntartásában)

V.1.2. A személyes gondoskodás keretébe tartozó szakosított ellátást

- Ápolást, gondozást nyújtó intézmény Idősek otthona (Nyírségi Református Egyházmegye fenntartásában)

V.2. Időskorúakhoz kapcsolódó szociális ellátások, szociális étkeztetés

Az időskorúakhoz kapcsolódó szociális ellátásokat, valamint a szociális étkeztetést a Nyírségi Református Egyházmegye fenntartásában lévő bentlakásos, 70 férőhelyes Idősek Otthona biztosítja a településen, feladat-ellátási szerződés keretében. Az intézmény kihasználtsága 100%-os, további bővítés nem várható. A meghatározó szolgáltatásuk a bentlakásos ellátást nyújtó időskorúak otthona, amelynek keretében 70 férőhelyet tartanak fent. Alapellátás keretében szociális étkezés, házi segítségnyújtás, és mint nappali ellátás, időskorúak klubja működik. A házi segítségnyújtás 50 főre, az időskorúak klubja 20 főre van engedélyezve. Az étkezés, és a házi segítségnyújtás és az időskorúak klubja ellátási területe Ibrány városra terjed ki.

V.2.1. Étkeztetés:

A 8/2015.(II.27.) számú önkormányzati rendelet alapján az étkeztetés keretében azoknak a szociális rászorultaknak a legalább napi egyszeri meleg étkezéséről kell gondoskodni, aki azt önmaguknak, és eltartottaik részére tartósan vagy átmeneti jelleggel nem képesek biztosítani.

A fentiek szerint nem képes biztosítani a legalább napi egyszeri étkeztetést az, aki:

- a reá irányadó öregségi nyugdíjkorhatárt betöltötte, vagy
- az, aki a reá irányadó öregségi nyugdíjkorhatárt nem érte el, de egészségkárosodását megállapították, vagy fogyatékosági támogatásban részesül, vagy
- hajléktalan, vagy
- szenvedélybetegségben szenved.

Szociális étkeztetés:

Év	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Fő	25	6	21	24	25	26

Forrás: TeIR, KSH Tstar

V.2.2. Házi segítségnyújtás

A házi segítségnyújtást a feladatot ellátó egyházi intézmény hivatásos gondozónő foglalkoztatásával biztosítja.

A házi segítségnyújtás keretében kell gondoskodni azokról a személyekről, akik önmaguk ellátására saját erőből nem képesek, és Ibrány városban tartásra képes és köteles hozzátartozójuk nincs.

Az önkormányzat e feladatát az ellátási szerződés keretében a Nyírségi Református Egyházmegye látja el.

Házi segítségnyújtás

Év	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Fő	43	42	39	34	36	38

V.2.3. JELZŐRENDSZERES HÁZI SEGÉLYNYÚJTÁS

Jelzőrendszeres házi segélynyújtás:

Év	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Fő	55	17	18	17	20	20

2018 évig az igénybe vevők között nem csak az ibrányi ellátottak, hanem más településen élők is szerepeltek, mivel ezen szolgáltatást több településre kiterjedően biztosította az egyházi intézmény. 2018. július 1-től Ibrány Város Önkormányzata a Gávavencsellői Szociális Szolgáltatási Társulással kötött megállapodás alapján látja el a jelzőrendszeres házi

segítségnyújtást. 2019-ben 18, 2020 után pedig 20 készülék volt kihelyezve ibrányi ellátottakhoz.

V.2.4. Nappali ellátás

Az idősek klubja a szociális- és mentális támogatásra szoruló, önmaguk ellátására részben képes időskorú ibrányi lakosok napközbeni gondozására szolgál.

Az idősek klubjába felvehető az a 18. életévét betöltött személy is, aki egészségi állapotára figyelemmel az (1) bekezdésben meghatározott támogatásra szorul.

A városban az idős emberek nappali ellátást biztosító idősek klubja ellátási szerződés keretében Ibrány, Lehel u. 43-45. sz. alatt a Nyírségi Református Egyházmegye által fenntartott intézmény.

Nappali ellátás

Év	Átlagos létszám (fő)
2017	12
2018	12
2019	9
2020	6
2021	0
2022	20

V.2.5. Ápolást-gondozást nyújtó intézmény (idősek otthona)

A Nyírségi Református Egyházmegye Idősek Otthonába elsősorban azoknak a nyugdíjkorhatárt betöltött személyeknek /továbbiakban: időskorúak ápolását, gondozását végzik, akiknek egészségi állapota rendszeres gyógyintézeti kezelést nem igényel.

Az idősek otthonába az a 18. életévét betöltött személy is felvehető, aki betegsége miatt nem tud önmagáról gondoskodni, de gyógyintézeti kezelést egyébként nem igényel. Az intézmény ellátási területe országos

Ápolást gondozást nyújtó intézmény

év	Idősek Otthoni ellátás		
	férőhely száma (fő)	átlagos létszám (fő)	kihasználtság (%)
2017	70	69	98%
2018	70	70	100%
2019	70	70	100%
2020	70	55	78%
2021	70	66	94%
2022	70	70	100%

V.3. Családsegítés

A családsegítő szolgálatban nyújtott általános és speciális segítő szolgáltatás olyan személyes szolgáltatás, amely a szociális munka eszközeinek és módszereinek felhasználásával hozzájárul az egyének, a családok, valamint a különböző közösségi csoportok jólétéhez és fejlődéséhez, továbbá a szociális környezetükhöz való alkalmazkodáshoz. A családsegítő szolgálat ellátja a szociális törvényben rögzített feladatait.

A speciális szolgáltatások keretében a szociálisan rászorult egyének, csoportok számára önálló szolgáltatást biztosít, programokat szervez.

A családsegítő szolgálat az egyén és család számára nyújtott szolgáltatás térítésmentes.

2019	Szolgáltatást igénybe vevők (fő)		Esetkezelés	
		Esetkezelés	Szociális-mentális	Életvezetési
Tiszabercel	122	90	8	13
Buj	152	89	18	19
Paszab	55	47	10	15
Balsa	23	15	4	1
Tiszatelek	23	20	7	3
Ibrány	599	230	21	39
Összesen:	974	491	68	90

2020	Szolgáltatást igénybe vevők (fő)		Esetkezelés	
		Esetkezelés	Szociális-mentális	Életvezetési
Tiszabercel	131	98	9	30
Buj	119	43	9	16
Paszab	55	47	10	15
Balsa	19	1	0	4
Tiszatelek	31	19	0	19
Ibrány	516	177	28	67
Összesen:	974	491	68	90

2021	Szolgáltatást igénybe vevők (fő)		Esetkezelés	
		Esetkezelés	Szociális-mentális	Életvezetési
Tiszabercel	144	88	8	17
Buj	71	52	5	27
Tiszatelek	29	19	2	2
Balsa	21	7	1	3
Ibrány	580	156	16	45
Összesen:	845	322	32	94

2022	Szolgáltatást igénybe vevők (fő)		Esetkezelés	
		Esetkezelés	Szociális-mentális	Életvezetési
Tiszabercel	146	108	10	28
Buj	147	42	3	21
Tiszatelek	31	19	2	15
Balsa	37	19	4	16
Ibrány	928	269	21	96
Összesen:	1289	457	40	176

A gyermekjóléti szolgáltatást és a családsegítést az Ibrányi Integrált Szociális Szolgáltató Központ látja el, amely Ibrány Járás területén nyújt szociális alapszolgáltatás keretén belül segítséget a szolgáltatást igénybe vevők számára, illetve hatósági eljáráshoz kapcsolódó tevékenységet végez. Illetékesség tekintetében 8 településen látnak el szakmai feladatokat. Két szakmai egység (család-és gyermekjóléti szolgálat illetve család-és gyermekjóléti központ) keretén belül biztosítják a gyermekjóléti szolgáltatást és családsegítést, az 1997. évi XXXI. tv., az 1993. évi III. tv., az 1/2000. SzCsM. rendelet, a 15/1998. NM rendelet illetve a gyermekek védelme érdekében alkotott jogszabályok alkalmazásával.

V.4. Támogató szolgáltatás

Feladat-ellátási megállapodás keretében a támogató szolgáltatást 2022 végéig a Szalmaszál Fogyatékosok Egyesülete látta el. Jelenleg ezt a szolgáltatást a Gávavencsellői Szociális Szolgáltató Központ látja el.

Támogató szolgáltatás

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
igénybe- vevők (fő)	66	75	73	66	63	64	56	54	51	47	49

V.5. Népkonyha

A Szociális Szolgáltatástervezési Konceptió 2019. évi felülvizsgálata alkalmával meghatározásra került, hogy a városban szegénységben, mélyszegénységben élő nagykorú lakosság életminőségének javítása, helyzetének könnyítése érdekében a napi egyszeri ingyenes meleg étel biztosításának (Népkonyha) megoldását keresni kell. Ezen a téren előrelépés történt. A Kossuth utca 27. sz. alatti új építésű önkormányzati ingatlanban (annak nagytermében) kialakításra kerültek a népkonyhai szolgáltatás feltételei, s a Nyírségi Szociális Centrum szolgáltatóval történt megállapodás alapján a Népkonyha 2021 novemberében megkezdte a működését és nyújt egyszeri meleg étkezést.

VI. INTÉZKEDÉSI TERV

A demográfiai adatok alakulására valamint az öregedési index adataira tekintettel a szociális szolgáltatások terén elsősorban az idősebb korosztály életminőségének, ellátásnak gondozásának és ápolásának kérdésében kell a jövőben is a további fejlesztésekben gondolkodni.

Szükséges lesz hosszú távon a bentlakásos idősök otthonának férőhely bővítése, vagy új ápoló-gondozó otthon kialakítása, létrehozása tekintettel a lakosság előregedésére, s arra a tényre, hogy a hozzátartozóik a személyes ápolását gondozását otthonukban vagy az idős-beteg egészségi állapotára tekintettel nem tudják ellátni, vagy aktív korúak, munkahellyel rendelkeznek, s erre tekintettel nem tudják megoldani a folyamatos gondozás, felügyelet biztosítását, vagy távol - esetleg külföldön - élnék a hozzátartozójuktól.

Indokolt a Gávavencsellői Szociális Szolgáltató Központtal kötött jelzőrendszeres házi gondozás további fejlesztése, készülékek további kihelyezése is, ami nagyban növeli az idősök biztonságérzetét, különös tekintettel az egyedül élőkre.

Szintén fontos az ugyancsak a Gávavencsellői Szociális Szolgáltató Központ ellátásában működő támogató szolgálat eszköz- és létszámfejlesztése, további erősítése.

A hátrányos helyzetű emberek életminőségének a javítása - foglalkoztatást, társadalmi integrációt, közösségfejlesztést, oktatást, iskolai felzárkóztatást, családsegítést, gyermekjóléti szolgáltatást, életvezetési tanácsadást, egyéni fejlesztést és szociális munkát biztosító programok elérése.

Közfoglalkoztatási programok folytatása, képzési lehetőségek biztosítása, munkatapasztalat segítése tovább foglalkoztatással.

Ibrány, 2023. november 14.

Trencsényi Imre
polgármester